

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку проведення експертизи проектних пропозицій
щодо ініціювання інвестиційних проектів економічного і соціального розвитку
України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями»

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення експертизи проектних пропозицій щодо ініціювання інвестиційних проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями» (далі –Наказ) розроблено на виконання підпункту 59² Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375, абзацу четвертого пункту 6 Порядку підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2016 р. № 70.

Проект Наказу підготовлено з метою врегулювання порядку проведення експертизи проектних пропозицій щодо ініціювання інвестиційних проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями (далі – Проекти МФО).

Відповідно до вищевказаних документів Міністерство фінансів уповноважене проводити експертизу проектних пропозицій щодо ініціювання інвестиційних Проектів МФО. Експертиза проектних пропозицій, зокрема, охоплює наступні важливі аспекти проектних пропозицій:

- відповідність цілей та завдань Проекту МФО пріоритетам державної політики у сфері, в якій передбачається його реалізація;
- згода центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері, в якій передбачається реалізація Проекту МФО (далі – ЦОВВ), про підтримку Проекту МФО та готовність бути його відповідальним виконавцем або про визначення відповідального виконавця;
- якщо Проект МФО передбачається реалізувати на умовах фінансової самоокупності – спроможність потенційного бенефіціара реалізувати Проект МФО та забезпечити обслуговування та повернення отриманого кредиту (належний фінансовий стан, наявність прийняттого забезпечення, відсутність простроченої понад три місяці заборгованості з погашення та обслуговування раніше одержаних позик та/або перед державним бюджетом);
- у разі потреби в одержанні від МФО авансу позики для підготовки Проекту МФО – обґрунтування доцільності такого авансу, порядок використання коштів такого авансу і план закупівель, що будуть здійснені за рахунок цього авансу;
- відсутність напрямів використання бюджетних коштів, аналогічних завданням Проекту МФО (аналіз бюджетних запитів головних розпорядників бюджетних коштів та/або паспортів бюджетних програм);
- попередня оцінка впливу Проекту МФО на державний бюджет і державний та гарантований державою борг України;

- попередні умови залучення позики;
- джерела повернення позики.

Мета Наказу – удосконалення й уніфікація підходів до виконання вищезгаданих завдань Мінфіну і всіх задіяних в підготовці та реалізації ЦОВВ і бенефіціарів. Запропонований Порядок проведення експертизи проектних пропозицій щодо ініціювання інвестиційних проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями (далі – Порядок) буде сприяти забезпеченню якісної підготовки задіяними ЦОВВ і потенційними бенефіціарами проектних пропозицій, ретельному вибору спроможних бенефіціарів Проектів МФО, а як результат – оптимізації витратної частини державного бюджету України, цільового і ефективного використання коштів позики, підвищення рентабельності Проектів МФО (особливо тих, за якими погашення і обслуговування позики здійснюється за рахунок коштів державного або місцевого бюджету).

Дія Наказу стосуватиметься Мінфіну, а також ЦОВВ, органів місцевого самоврядування, установ чи організацій, утворених в установленому порядку зазначеними органами, чи суб'єктів господарювання державного або комунального сектору економіки.

Запропонований Порядок буде сприяти більш якісному аналізу та визначенню потенційних Проектів МФО ще на етапі ініціювання, що у подальшому забезпечить їх якісну підготовку. Зменшиться тиск на витратну частину державного бюджету внаслідок чіткого визначення цілей та завдань потенційних Проектів МФО. Порядок буде сприяти підвищенню ефективності залучення кредитних коштів МФО. Знизиться ймовірність участі у Проектах МФО недостатньо спроможних учасників. Як результат – опосередковано в майбутньому одержимо позитивний вплив на ВВП України.

Розрахунок витрат не проводиться, тому що Порядок не вимагає жодних додаткових витрат від заінтересованих учасників. Всі дії, які вимагає Порядок, здійснюються учасниками в межах звичайної кошторисної процедури та операційної діяльності.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання ¹ ,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	-

Враховуючи викладене, Мінфін підготував проект Наказу, його затвердження не потребує внесення змін до інших регуляторних актів.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів тому, що інших регуляторних актів вказаного напрямку не існує.

¹ Проблема справляє вплив не на всіх суб'єктів господарювання, а виключно на суб'єктів господарювання державного або комунального сектору економіки, причому тільки на тих, які будуть брати чи мати намір брати участь у Проектах МФО.

II. Цілі державного регулювання

Ціль Наказу – гармонізувати інтереси держави, ЦОВВ, суб'єктів господарської діяльності державної чи комунальної власності, які будуть брати участь у Проєктах МФО.

Ціль для Мінфіну – впорядкувати свої функції, безпосередньо покладені на Мінфін, зазначені в Положенні про Міністерство фінансів України та Порядку, а саме: 1) гарантувати якісне, своєчасне проведення експертиз проєктних пропозицій, 2) встановити прозорі, чіткі та уніфіковані вимоги до потенційних ініціаторів Проєктів МФО щодо пакета документів, які подаються до Мінфіну на етапі підготовки Проєктів МФО.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Не приймати наказ
Альтернатива 2	Прийняти наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення експертизи проєктних пропозицій щодо ініціювання інвестиційних проєктів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями»

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	<p>Не обов'язково, але ймовірно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невідповідність цілей та завдань Проєкту МФО пріоритетам державної політики, що у подальшому призведе до неефективного використання коштів позики МФО; - одержання від МФО авансу позики, який буде витрачено неефективно; - дублювання витрат – виділення коштів державного бюджету на цілі, на які передбачається фінансування; - перевищення встановлених законодавством України граничних значень державного боргу; - залучення позики на не вигідних для України умовах; - залучення позики при відсутності джерел повернення позики. <p>Кожна з вищевказаних подій призведе до втрат коштів державного бюджету України.</p> <p>Для суб'єктів господарювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відсутня чітка форма проєктної пропозиції Проєкту МФО та чіткі і прозорі умови

		<p>проведення Мінфіном її експертизи і одержання аргументованої відповіді у встановлені терміни;</p> <p>- додаткові витрати робочого часу працівників на підготовку пакета документів.</p>
	<p>1) Потенційні ініціатори Проєкту МФО одержують чіткі і прозорі вимоги щодо форми проєктної пропозиції, умови подання пакета документів до Мінфіну і одержання аргументованої відповіді у встановлені терміни;</p> <p>2) Мінфін отримує Порядок, який юридично формалізує процедуру виконання покладених на Мінфін функцій;</p> <p>3) позитивний висновок отримують лише якісні і ефективні Проєкти МФО, які відповідають всім вимогам і принесуть реальну користь інтересам держави;</p> <p>4) державний бюджет уникає зайвих, незапланованих і неефективних витрат.</p>	<p>Відсутні. Виконання вимог наказу забезпечується в межах кошторисних витрат всіх задіяних учасників, в тому числі державних органів.</p>

3. Проєкт Наказу не розповсюджується на сферу інтересів громадян

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання²

Показник	Великі	Середні / Малі / Мікро	Разом ³
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	87 137	0	87 137
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100%	0%	100%

² Джерело даних – http://ukrstat.gov.ua/edrpoj/ukr/EDRPU_2019/ks_opfg/ks_opfg_0819.htm (офіційний вебсайт Державної служби статистики України).

³ Розмір підприємства в контексті даного регуляторного акта не має значення. Однак слід врахувати, що: 1) переважна більшість державних і комунальних підприємств є великими (за кількістю працівників), 2) мале чи середнє підприємство не зможе бути ефективним ініціатором чи бенефіціаром великого проєкту МФО (хоча може бути субпідрядником, але це вже поза межами дії Порядку), 3) Укрстат не надає даних про розподіл за розміром підприємств державного і комунального сектору економіки.

Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць (на 01.08.2019)		
№	Категорія юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання	Кількість
1	Державне підприємство	3 781
2	Казенне підприємство	32
3	Комунальне підприємство	13 377
4	Органи державної влади, організації (установи, заклади)	95 173
	З них	
5	Державна організація (установа, заклад)	10 126
6	Комунальна організація (установа, заклад)	59 821
	Всього (1+2+3+5+6)	87 137

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Ініціатори Проєктів МФО не мають прозорих і чітких вимог щодо форми проєктної пропозиції, переліку вимог для одержання позитивного висновку за результатами експертизи у визначені терміни.
Альтернатива 2	Ініціатори Проєктів МФО подають до Мінфіну якісний, повний, достатній для позитивного висновку пакет документів і отримують висновок експертизи у встановлені терміни.	Відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Проблема залишається не вирішеною. Мінфін не має формалізованої процедури виконання покладених на нього функцій. Державний бюджет зазнає зайвих, незапланованих і неефективних витрат.

		Ініціатори Проєктів МФО не мають прозорого і чіткого переліку вимог для одержання позитивного висновку за результатами експертизи у визначені терміни.
Альтернатива 2	4	<p>Встановлено чітку і прозору процедуру здійснення експертизи проєктних пропозицій. Мінфін спроможний виконувати покладені на нього функції якісно і з дотриманням термінів.</p> <p>Збережено кошти державного бюджету шляхом уникнення зайвих, незапланованих, неефективних витрат.</p> <p>Ініціатори Проєктів МФО подають до Мінфіну якісний, повний, достатній для позитивного висновку пакет документів і отримують висновок експертизи у встановлені терміни.</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Втрати коштів державного бюджету через неякісну експертизу проєктних пропозицій.	Не відповідає інтересам держави, задіяних ЦОВВ і потенційних ініціаторів Проєктів МФО. Будь-які вигоди відсутні.
Альтернатива 2	<p>1) Задіяні учасники етапу підготовки Проєкту МФО одержують чіткі і прозорі умови подання пакета документів до Мінфіну і одержання аргументованої відповіді у встановлені терміни;</p> <p>2) Мінфін отримує Порядок, який юридично формалізує процедуру виконання покладених на Мінфін функцій;</p> <p>3) позитивний висновок отримують лише якісні і ефективні Проєкти МФО, які відповідають всім вимогам і принесуть реальну користь інтересам держави;</p> <p>4) державний бюджет уникає зайвих, незапланованих і неефективних витрат.</p>	Відсутні.	Найоптимальніша із запропонованих альтернатив, оскільки є вигідною як для держави, так і для задіяних ЦОВВ, Мінфіну та потенційних ініціаторів Проєктів МФО.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту Наказу та фактична реалізація його положень.

Прийняття проекту Наказу забезпечить виконання підпункту 59² Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375, абзацу четвертого пункту 6 Порядку підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2016 р. № 70. Зокрема, буде забезпечене якісне і своєчасне проведення Мінфіном проектних пропозицій.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування заінтересованих осіб про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Мінфіну.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація Наказу не передбачає фінансових витрат держави.

Виконання вимог Наказу не потребує видатків державного чи місцевих бюджетів.

Реалізація регуляторного акта не потребує витрат для суб'єктів малого підприємництва (як і для будь-яких інших суб'єктів господарювання). Розмір суб'єкта господарювання не має значення в контексті даного документа.

Слід підкреслити, що участь малих чи середніх підприємств у Проєктах МФО у ролі ініціаторів – малоімовірна. В той же час, малі чи середні підприємства можуть бути суббенефіціарами, але суббенефіціари не підпадають під дію цього Порядку.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії Наказу – необмежений. Причина відсутності обмеження дії в часі визначається тим, що Україна і надалі планує залучати кошти позик МФО. Навіть якщо в якийсь момент часу в майбутньому буде прийнято політичне рішення про призупинення залучення кредитів МФО, або в цьому зникне економічна доцільність таких кредитів, то Порядок може продовжувати бути чинним. Він не буде накладати жодних обмежень на будь-які категорії суб'єктів господарювання, органів місцевого самоврядування чи на ЦОВВ.

Зміна терміну дії акту можлива в разі зміни правових актів, на виконання вимог яких створюється Наказ.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства – з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Дія регуляторного акта поширюється на Мінфін, а також на потенційних ініціаторів Проєктів МФО (органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, установи чи організації, утворені в установленому порядку зазначеними органами, чи суб'єкти господарювання державного або комунального сектору економіки).

Прийняття проєкту Наказу не матиме безпосереднього впливу на розмір надходжень до бюджету.

З метою забезпечення високого рівня поінформованості потенційних ініціаторів Проєктів МФО щодо основних положень цього акта Мінфін забезпечує оприлюднення його у встановленому законом порядку, зокрема, на офіційному вебпорталі Мінфіну (mof.gov.ua). Результативність акта характеризуватиметься такими показниками:

1. інформування потенційних ініціаторів Проєктів МФО щодо їх відповідальності за подання повної і достовірної інформації;
2. кількість потенційних ініціаторів Проєктів МФО, яких може стосуватись виконання вимог акта;
3. кількість пакетів документів від потенційних ініціаторів Проєктів МФО на проведення експертизи проєктних пропозицій;
4. кількість пакетів документів від потенційних ініціаторів Проєктів МФО, які одержали позитивний висновок;
5. відсоток пакетів документів від потенційних ініціаторів Проєктів МФО, які одержали позитивний висновок експертизи з першого запиту;
6. кількість пакетів документів від потенційних ініціаторів Проєктів МФО, які одержали негативний висновок експертизи з першого запиту.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься до набрання чинності актом статистичним методом на підставі інформації, що наявна у Мінфіні.

Повторне відстеження результативності акта передбачається здійснити протягом 2020 року.

Виконавцем заходів з відстеження є Мінфін.

**Заступник Міністра
з питань європейської інтеграції**

Юрій ГЕЛЕТІЙ

_____ 2019 року